

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Cap. XVIII. De quibusdam medijs ad secundum hunc humilitatis gradum parandum, & præcique exemplo Christi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40093

ille idem Dominus dicat, vt ab ipso discamus: *Discite à me, quia mitis sum, & humilis corde.* Et S. Petrus ait: *Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, vt sequamini vestigia eius.* S. Hieronymus in verba illa Christi: *Si vis perfectus esse,* dicit, ex his verbis liquido colligi, in manu nostra esse vt perfecti simus, quandoquidem Christus dicit: *Si vis.* Quia si dixeris: *vires non suppetunt, qui inspector est cordis, ipse intelligit.* & tamen dicit: poteris, si velis, ipse enim paratus est nos iuuare, si velimus, & eius auxilio omnia poterimus. Iacob scalam videbat (ait idem Sanctus) pertingentem à terra in cœlum vsque, & Angelos ascendentes & descendentes, & superius in summitate scalam omnipotentem Deum sedentem, vt manum ascendentibus porrigeret, & animum adderet ad ascensus laborem sua presentia. Conare ergo tu hanc scalam & dictos gradus ascendere, & ipse tibi manū porriget, vt ad vltimum vsque gradum peruenias. Nauiganti de longe portus altus apparet, & videtur fieri non posse, vt illum intret: sed dum vicinior est, videt que viam stratum, facilis valde videtur illi ingressus.

CAPVT XVIII.

De quibusdam mediis ad secundum hunc humilitatis gradum parandum, & precipue exemplo Christi.

Deo mediorum genera solent vulgo assignari ad parandas virtutes morales: alterum est rationum & causarum, quæ nos conuincunt, & ad id animum addunt: alterum exercitium & vsus illius virtutis actuum, quibus habitus parantur. Vt à priore genere ordiamur precipua & efficacissima inter omnes alias considerationes, quæ nobis auxilio possit esse, vt humiles euadamus, est Christi Saluatoris & Magistri nostri exemplum: de quo quamuis aliquid dictum sit, tamen semper restat dicendum. Tota Christi vita perfectissimū fuit humilitatis exemplum, *Rodriguez exercit. pars 2.*

ab eo tempore, quo natus est, vsque dum spiritum in cruce emitteret. Sed S. Augustinus præcipue hic ponderat exemplum, quod dedit lauando discipulorum pedes die cœnæ, iam morti & passioni proximus. Christus non fuit contentus (ait S. Augustinus) totius vitæ præteritæ exemplis, nec illis, quæ statim in passione iam instante erat exhibiturus, in qua, teste Esaia, apparere debebat postremus virorum, & teste Regio Propheta, opprobrium hominum, & abiectio plebis. Sed sciens Iesus, quia venit hora eius, vt trāseat ex hoc mundo ad Patrem, cum dilexisset suos, qui erant in mundo, in finem dilexit eos, quod in fine vitæ monstrare voluit, & absoluta cœna, surgit à mensa, & vestibus exutis, linteose præcinxit, & misit aquam in peluim, & procubuit ante pedes discipulorum & Iudæ, & incipit illos manibus diuinis lauare, & linteo extergere, quo erat præcinctus. O magnum mysterium! Quid hoc Domine? quid agis? *Domine mihi tu lauas pedes?* dicebat S. Petrus Apostolus. Discipuli non intelligebāt, quid faceret. *Quod ego facio, tu nescis modo, scies autem postea,* respondit Dominus. Postea iterum mensæ accubuit, & exposuit ipsis mysterium, quod hic bene conuenit: *Vos vocatis me Magister & Domine, & bene dicitis: sum etenim: si ergo ego laui pedes vestros, Dominus & Magister, & vos debetis alter alterius lauare pedes. Exemplum enim dedi vobis, vt quemadmodum ego feci vobis, ita & vos faciatis.* Hoc mysterium est, vt discatis vos humiliare, vt ego me humiliam. Et ex vna parte tantum est humilitatis pondus, & ex altera tanta difficultas in ea sita, vt tot exemplis contentus non esset, quot ante dederat, & iam parabat dare: sed quia nostra illi fragilitas explorata erat, & cordis nostri venam pertrauerat, & peccantis humoris infirmitatis nostræ malignitatem explorauerat, tantam hic diligentiam adhibuit, & inter testamenti sui legata, tanquam vltimam voluntatem hoc descripsit, vt tenacius cordibus nostris inhaereret.

In illa Christi verba: *Discite à me, quia mitis*

August. l. de
sancta virginitate.

Esa. 53. 3.

Psal. 21. 7.
Ioan. 13. 1.

o mitis

August. it. de
sancta virgi
e. 34.
Matt. II. 29.

mitis sum & humilis corde, exclamat S. Au-
gustinus: O doctrinam salutarem! O Ma-
gistrum Dominumque mortalium, quibus
mors poculo superbia propinata atque trans-
fusa est, quid ut discamus à te, venimus ad
te! quod mitis sis & humilis corde, hoc
vobis à me discendum est: *Hucine reda-
ti sunt omnes thesauri sapientiæ & scientiæ
absconditi in te, ut pro magno discamus à te,*

Humilis est
magnus cor-
tam magnus es.
tam magnus es.
feret. disci omnino non pos-
set? Imo, tam magnum est (ait sanctus
Augustinus) & difficile se humiliare, &
paruum facere, si Deus ipse se non hu-
miliafset & paruum fecisset, non possent
homines eo adduci, vt se humiliarent.
Nihil enim tam altas in præordijs egit
radices, nec tam firmiter menti inhæ-
sit, vt appetitus ille honoris & existima-
tionis, ideoque totam hoc necesse erat,
vt simus humiles. Talem medicinam su-
perbiæ nostræ morbus requiebat; & si
hac medicina, quod Deus homo factus
fit, & tam se pro nobis humiliauerit, su-
perbiæ nostræ non medetur, nescio (di-
cit sanctus Augustinus) qua medicina sa-
nabitur. Hæc medicina si superbiam non cu-
rat, quid eam curat nescio. Si non sufficiat
Dominum Maiestatis videre tam abie-
ctum & humiliatum, vt nos erubescamus
desiderare honorem & estimationem,
& velimus cum illo & pro illo contemp-
ti & abiecti esse; nescio quid sufficere pos-
sit. Ideoque Abbas Guerrieus in admira-
tionem raptus & conuictus tanto humi-
litate exemplo exclamat, & dicit æquam
esse, vt dicamus, & hinc eliciamus: *Vicisti
Domine vicisti superbiam meam, ecce do ma-
nus in vincula tua, accipe seruum sempiter-
num.*

Superbiam
humilitas
Christi con-
fundit.

Abb. Guer-
rieus.

Bern. serm. 1.
de aduentu.

Etiã mirabilis in hoc proposito est il-
la S. Bernardi cogitatio: Videbat (inquit)
Filius Dei duas nobiles, generosas, & fe-
licitatis ad quam à Deo erant creatæ, ca-
paces naturas se perdere, quod Deo simi-
les esse vellent: Deus Angelos creabat,
& statim Lucifer Deo similis esse vole-
bat. *In cælum conscendans; super astra Dei*

Esa 14. 13.

exaltabo solium meum, sedabo in monten-
santi in lateribus Aquilonis, ascendant
super altitudinem nubium, similis ero Al-
tissimo. Et multos fecum traxit, & Deus
statim illos in infernum deturbauit, &
ex Angelis Diaboli facti sunt. Verumta-
men ad infernum detraheri, ad profundum
laci. Creabat Deus hominem, & statim
illum Diabolus sua lepra & veneno infe-
cit: *Eritis sicut Diaboli scientes bonum & ma-
lum.* Gula correpti sunt, eo quod di-
xerit, eos quasi Deos fore, & præ-
ceptum transgressi similes Diabolis facti
sunt.

Dixit Propheta Elizeus famulo suo
Giezi, postquam dona à Naaman repro-
so acceperat, quod quia bona Naaman
haberet, etiã eius lepra cum inuaderet,
& omnes eius posteros in æternum. Hoc
Dei iudicium cõtra hominem fuit, post-
eaquam Luciferi bona, quæ erat superbia,
concupiuit, vt etiã eius lepram, quæ
erat eiusdem pœna, sentiret. Ideoque
hic videre est hominem perditum & Dia-
bolo æquiparatum, eo quod Deo simi-
lis esse velle. Quid ergo Filium Dei a-
gere fas erit, dum videt æternum Patrem
tanto honoris sui zelo motum, vt dicit
Eccle occasione mei creaturas suas Patrem
mittit, Angeli mei similes esse volebant,
& se perdidit; similiter & homo se
mihi comparauit, & perditus est; tanta
mei æmulatione tenentur, & mei similes
esse volunt: *Ecce venio, & talem eu ex-
beo me ipsum, vt quisquis videre voluerit,
quisquis gesserit imitari fiat ei ista æmu-
tio in bonum.* Ideo Dei Filius in terram
descendit, & homo factus est. Beate-
ta, exaltata, & glorificata tanta sit boni-
tas & misericordia, qua Deus se conse-
mauit tantæ cupidini, quæ nobis erat
Deo similes esse, & iam non falso &
mendaciter, vt Diabolus dicebat, sed re-
re, non superbe & inique, sed magna hu-
militate & sanctitate Deo similes esse
possumus.

In verba illa: *Paruulus natus est nobis*
dicit idem Sanctus: *Studeamus effici sicut
iste paruulus, discamus ab eo, quia mitis est.*

Humilis corde, ne magnus Deus sine causa factus sit homo paruulus. Studeamus nos humiliare, & paruuli fieri, ne sine fructu Deus puer & paruulus pro nobis factus sit. Quia nisi efficiamur in sicut paruulus iste, non intrabitis in regnum caelorum.

CAPVT XIX.

*De quibusdam humanis rationibus & considerationibus nobis seruen-
tibus ad promouendam hu-
militatem.*

Ab initio huius tractatus multas rationes & considerationes in medium attulimus, quæ ad virtutem hanc humilitatem nobis auxilio esse & ad eandem capessendam nobis animum addere poterant, vt dum diximus eandem esse omnium harum virtutum radicem, fundamentum, & compendium ad easdem parandas, & medium ad conseruandas, & si hanc habuerimus, reliquas & haberemus: & alias similes animaduersiones. Ne tamen videatur, nos solummodo omnia à spiritu deducere velle; expediet & in medium adferre aliquot humanas rationes & considerationes, quæ magis naturæ & fragilitati conueniunt, vt sic non tantum medio spiritus & perfectio, nos, sed & propria nostra & naturali ratione animum sumamus, & magis inclinemur ad honores spernendos, & mundi existimationem vilipendendam, & humilitatis via progrediendum. Omnia ad tam difficile & arduum negotium necessaria sunt, ideoque valde expediet omnes hic neruos intendere.

Sit ergo primum, vt multo præuio examine & nullo moræ tædio fracti inquiramus, quam turpe quid sit hæc opinio & existimatio hominum, quæ tam nos oppugnat, & tantum negotij mouet, inspiciamus paulisper eius pondus & momentum, vt sic tandem eandem pro ea habeamus, quæ est, animemurque, vt eam despiciamus, nec ea tam dolose nobiscum agat, vt hæctenus egit.

Recte sane dixit Seneca, multa esse, quæ magna iudicamus, non quod huiusmodi sint; sed quod tanta nostra sit vilitas & paruitas, vt paruulum magnum nobis appareat. Ad quod docendum reducit ponderis exemplum, quod formice fecerunt, quod proportionem corporis earundem valde magnum videtur, cum tamen in se perexiguum sit. Idem in hominum honore & existimatione contingit.

Quæro à te, num melior sis, quod alij, qui te magnificiunt? vel deterior, quod reflexi pendant? non sane. Optime ait S. Augustinus. *Nec malam conscientiam sanæ præconium laudantis, nec bonam vulnerat consuetudo opprobrium. Senti de Augustino quidquid libet, sola me in oculis Dei conscientia non accuset.* Hoc est, quod pondus rei dat, alia omnia vanitas, nihil enim dant vel tollunt. Idque est, quod Sanctus quidam ait: *Quid homini accedit, si ab alio laudetur? quantus quisque est in oculis Dei, tantus est, & non plus, dicebat humilis S. Franciscus: vel vt rectius dicatur S. Paulus: Non enim qui seipsum commendat, ille probatus est, sed quem Deus commendat.*

Ad hanc rem insignem adfert Diuus Augustinus similitudinem: *Est enim superbia non magnitudo, sed tumor: quod autem tumet, videtur magnum, sed non est sanum.* Vt enim res tumida videtur magna, cum tamen non sit, sic & superbi, qui ab hominibus æstimantur & magnificiunt, magni quidem videntur, sed tamen non sunt, non enim magnitudo hæc est, sed tumor. Sunt aliqui conualescentes & valetudinarij, qui pingues & sani videntur, sed hæc non vera pinguedo, sed falsa, infirmitas & tumor est. Huiusmodi etiam est (dicit sanctus Augustinus) applausus & mundi existimatio, qui te inflare, non magnum reddere valet. Si ergo ita se res habet (vt re ipsa se habet) hominum opinionem & existimationem non esse magnitudinem, sed ægritudinem & tumorem; cur vt chamæleontes ore parulo ventos captamus,

Seneca. Natura paruulus, quod paruulum est, æstimat magnum.

Laus nec meliorem, nec maiorem facit.

Aug. l. 3. contra epistolam Politi.

Donatista. Aug. l. unico contra Secundum Manichæum.

c. 1.

Th. de Kemp.

2. Cor. 10. 38.

Superbia humori corporis similit.

Aug. ser. 16. de temporibus.